

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Demian Tudor

ABONAMENTUL:
Pentru particulari pe an 5000 lei.

HRISTOS ÎNTEMEIAZĂ O COMUNITATE NOUĂ

Asociația creștină a tinerilor din toată lumea a ținut o săptămână a rugăciunii. Scopul asociației și al rugăciunilor este creșterea credinței în oameni, că pacea în lume se întemeiază pe iubirea față de aproapele.

Lumea are astăzi și un lung șir de întocmiri omenești pentru a lega pe oameni unii de alții cu gândul de a-i duce spre progres și spre o mai bună bună viață împreună. Cu un gând atât de mare, în chipul cel mai firesc sunt frumoase și întocmirile omenești. Tot în chip firesc ele se și aseamănă în foarte multe puncte. Se deosebesc însă în câteva puncte și atâtă e de ajuns, ca între aceste deosebiri să se poată vădi ascuțișul sabiei, ura, dușmănia și lupta pe viață și pe moarte.

Poate din aceasta pricină, cele mai multe întocmiri omenești ne trimit la învățăturile lui Hristos Domnul și la viața celor dintâi creștini.

În adevăr, Hristos Mântuitorul a întemeiat o comunitate sfântă, care să cuprindă și să sfințească pe toți oamenii, toate limbile și popoarele, o comunitate puternică, pe care nici porțile iadului nu o vor birui (Matei 16, 18). Una din cerințele pentru intrare în comunitate este lepadarea dușmăniei. Într'un sat al Samarinenilor n'au vrut să-l primească pe Iisus. Învățăceii Iacob și Ioan au zis: Doamne, voiești să zicem să se coboare foc din cer și să-i mistuiești, cum a făcut și Ilie? Iisus i-a certat: Nu știți ai cărui duh sunteți. Fiul Omului n'a venit să piardă sufletele oamenilor, ci să le mântuiască (Luca 9, 52-56). O altă cerință este împlinirea poruncii celei nouă: Să vă iubiți unul pe altul... După aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei (Ioan 13, 34-35).

Cu astfel de învățături a trimis pe apostoli la propovăduire, zicând: Datu-mi s'a toată puterea în cer și pe pământ. Drept aceea mer-

gând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, învățându-le să păzească toate câte am poruncit vouă (Matei 28, 19-20).

Marea prefacere în oameni o săvârșește Duhul Sfânt, pe care cei cu gânduri lumești nu-l pot primi, pentru că nu-l văd, nu-l cunosc, nu-l pot pipăi (Ioan 14, 17) și Duhul nu se sălășuește în ei din cauza răului de care sunt stăpâniți. Hristos Domnul a dat lumii asigurarea, ca toți câși vor lucra împreună cu Duhul Sfânt, nu vor fi lăsați orfani, căci Duhul Sfânt îi va învăța toate și le va aduce aminte toate câte ne-a spus Hristos Mântuitorul (Ioan 14, 18; 14, 26).

Vieța celor dintâi creștini s'a întemeiat pe iubire și pe o desăvârșită libertate (Fapte 2, 44-47).

Dar greutăți au fost și atunci. Nu toți s'au putut scutura de zgura gândurilor lumești, nu toți lucrau împreună cu Duhul Sfânt. Întâmpierea cu Anania și Safira (Faptele 5, 1-11) și singură ne dă să înțelegem, ce greutăți întâmpină pacea, iubirea și libertatea din pricina sadoisidărilor omenești. Anania și Safira și-au vândut țarina și au ascuns din preț, iar o parte au adus-o pentru saraci, spunând că e prețul întreg. Erau liberi să tacă ce vor, să mintă însă era de la Satana.

De atunci comunitatea întemeiată de Hristos Domnul a crescut lărgindu-se din Ierusalim până la marginile pământului (Faptele 1, 8). Dar câte predici și câte greutăți se pun și azi în calea iubirii, a păcii și a libertății creștine, din cauza, că nu suntem pătrunși de învățăturile Mântuitorului și de Duhul Sfânt.

Un mare învățat ne spune într'o carte a sa (Carrei: Omul ființa necunoscută) că în organismul fiecărui om se dă o luptă până în cea mai mică celulă a țesuturilor. El vorbește despre lupta materiei sănătoase cu bolile, peste

tot despre lupta ce se poate vedea sub microscop. Cine și-ar putea închipui lupta nevăzută de microscop care se dă între bine și între rău în spiritul omului? Binele cu ajutorul Duhului Sfânt trebuie să cucerească celulă cu celulă toată făptura noastră. Dela om la om și cu ajutorul oamenilor lupta duhovnicească se întinde peste tot pământul, la toate limbile. Crește cum crește din sămânța mică a muștarului, întâi un fir de iarbă, apoi pomul mare, încât vin păsările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui. Se întinde delat celulă la celulă, delat om la om și delat popor la popor cum se întinde dospeala în aluatul de pâine (Matei 13, 31—33).

Sfântul apostol Pavel aseamănă pe singuraticul și pe poporul conduși în întregime de Duhul Sfânt, cu starea de bărbat desăvârșit, ajuns la măsura deplinătății lui Hristos, care nu se mai lasă ca pruncii, purtat de vânturile învățăturilor amăgitoare, de viclesuguri sau de uneltiri (Efeseni 4, 1—16).

Ca să ajungem măsura deplinătății e trebuință întâi de vreme. Mântuitorul ne-a lăsat să învățăm și din întâmplările mari ale istoriei și din cele mărunte de toate zilele (Marcu 9, 1; Luca 13, 1—5). Impărăția lui Dumnezeu se apropie cu pași mari și grei ca războaiele, ca prăbușirile de împărății, sau cu pași mici ca micile întâmplări de morți năpraznice, prin bucurii sau prin dureri.

Măsura deplinătății mai cere o gândire

temeinică și adâncă, prin care se răscolesc toate forțele bune din lăuntrul nostru ca să alunge pe cele rele din noi. Aveți obiceiul și cum aveți obiceiul să citiți Sfânta Scriptură? Ea dă imbold și hrană gândirii noastre. Obişnuți-vă să faceți asemănare între felul cum vedeau cei din Vechiul Testament și cum cere Noul Testament să se înfăptuiască înfrățirea dintre oameni. Cu acest obicei veți înțelege progresul, veți vedea creșterea pomului, dospirea aluatului, apropierea de măsura deplinătății.

Luat-ați seama, că marii diplomați, factorii tratatelor de pace după acest crâncen război, în dorința lor de a înfăptui o pace trainică, tot des se gândesc la Dumnezeu-Tatăl și la Hristos Mântuitorul, al cărui Duh va transforma lumea (William Temple).

În sfârșit, pentru ajungerea la măsura deplinătății e trebuință de rugăciunea, care să dea pomului sevă, să frământe aluatul; de rugăciunea care să-ți fie necesară, fără ea să nu-ți poți începe lucrul, să nu-ți vie somnul până n'ai făcut-o, oricât ar fi de scurtă, dar punând în ea toată inima. Deprindeți-vă în felul acesta cu rugăciunea pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu biserici, pentru unitatea de credință a tuturor. Prin rugăciune Duhul Sfânt lucrează în noi, ne curățește pe fiecare, ne împacă pe unii cu alții și ne mântuiește pe toți.

F. C.

Mirajul biruinții

— „Dacă vei fi cuprins de gândul că tot ce ai crezut despre Dumnezeu este prostie, și că nu există Dumnezeu, să nu te tulburi. Așa pățește fiecare. Să nu crezi însă că necredința ta vine de acolo, că nu există Dumnezeu. Dacă nu mai crezi în Dumnezeu în care credeai mai înainte, asta înseamnă că în credința ta era ceva greșit, și că trebuie să nizuiești a-ți da seama mai bine de ceea ce numești tu Dumnezeu“. — Acest îndemn rostit de Tolstoi în fața omului hărțuit de germenii îndoielii, este de o sinceritate tragică. Se împreună în el neliniștea de totdeauna a omului desrădăcinat și singur, cu zădărniciile căutărilor, căci spre ceea ce îl îndeamnă el, a nizuit omul mereu, fără să găsească însă pace. A nizuit din fire. Credința nu se poate sprijini pe minciuni și iluzii, — și cum în om există setea de a crede, setea asta s'a preschimbât și se preschimbă încă, în căutare a adevărului.

Dumnezeul de lemn, de piatră, sau de aur, Dumnezeuul erou, Dumnezeuul natura, și chiar Dumnezeuul spirit, sunt câteva popasuri înșirate pe drumul acestei căutări; câteva popasuri, și nu cele de pe urmă, căci drumul ăsta nu are sfârșit.

Dumnezeu nu poate fi numit. În conceptele gândirii omenești, El nu încapă, de aceea, cu cât voi nizuți mai mult, să îmi dau seama de ceea ce numesc Dumnezeu, cu atât voi simți mai rece, mai mare și mai adânc golul din mine; și cu cât acest gol crește mai mult, cu atât căutarea se precipită, îmbracă forma unei neliniști efervescente, și izbucnește, nu arareori, în revoltă.

Pentru omul înăbușit de convenționalitate, artificialii și minciună, revolta înseamnă descătușare. În zguduirea ei dărâmatoare de idoli, el se simte liber. Un simțământ de încredere și demnitate, îl inundă. Peste ruinele ordinii căzute, el proiectează imaginea ordinii noi, își adună puterile, și reîncepe lupta — de data asta, — pentru împlinirea idealului. Neliniștea căutării se îmbracă în erou, iar peste golul rece al sufletului lui, el așterne o ultimă amăgire: mirajul biruinții.

El luptă, — luptând, jertfește și prin asta acest om, pare a fi mare. Mare, dar nu și fericit. Nu-i fericit, pentru că nu-i creștin. Lupta lui e luptă condi-

tionată. Puterea lui este mirajul biruinții, de aceea, când se spulberă acest miraj, el recade încoțit de scepticism în mocirla negațiunii dizolvante.

„Gândurile mele, nu sunt gândurile voastre”. — Gândurile noastre, oricât ar fi de mari, cuprind prea puțin din gândurile lui Dumnezeu, de aceea, ele nu pot fi felul final al vieții noastre. Sunt prea înguste, și-s prea pământeste, și a stărui în lupta pentru ele, însemnează a fi, sau orb, sau plin de tine însuși.

Marea primejdie a luptei susținute de mirajul biruinții, tocmai asta este: căderea în mândrie. Și nu-i singura. În sufletul unui astfel de luptător, când lupta e grea și-i va părea biruința peste puteri, se va furia desnădejdea, se va stinge elanul, și compromisiul se va întinde întunecându-l zarea.

Lupta poate fi dusă până la capăt numai de cel ce are certitudini de neclintit. Asemenea certitudinii, nu nasc din speculații și vrei omenești; asemenea certitudinii presupun ca temel, Adevărul în-sus. Adevărul e în om, fără să se confunde cu omul; adevărul e însăși Hristos în om iar certitudinea sprijinită pe El, este credința vie. Creștinul ca și purtător al lui Hristos, e și el luptător. Are și el de împlinit o misiune în lumea asta. Misiunea lui însă, trece dincolo de făgașul slabelor vrei omenești; misiunea lui se încadrează în ordinea vrierilor lui Dumnezeu, de aceea, lupta lui e luptă necondiționată de biruinți exterioare. El nu se întreabă, dacă va birui sau nu, ci dacă s'a dăruit sau nu s'a dăruit total luptei; și nici nu se înspăimântă la gândul că va rămâne singur în furtună, căci pentru el ca om creștin, felul e lupta însăși. Să lupte! — atâta poate omul și atâta trebuie să facă. Să lupte necondiționat; să lupte chiar dacă pentru asta, o lume întreagă l-ar socoti nebun. Să lupte. Biruința nu e în puterile sale ci într'ale lui Dumnezeu. Dar nici zadarnică nu poate să îl fie lupta, căci Adevărul ce-o susține, e mai presus ca biruința.

V. G.

Din pastoralele de Crăciun

Din pastorala P. S. VENIAMIN, al
Caransebeșului.

„Niciodată lumea creștină n'a așteptat cu mai multă ardoare sufletească acest praznic, ca să se coboare prin Nașterea Domnului pacea din nou în inimile oamenilor doritoare de pace și liniște. Tot mai mulți ochi privesc spre steaua care-i duce la picioarele Pruncului din Vifleem, tot mai mulți magi, învățați, cari au văzut deșărtăciunea lumii acesteia, își îndreaptă privirea spre Peștera, dătătoare de credință și nădejde, deoarece toată învățătura și bunurile pământeste nu le-au mulțumit trebuințele lor sufletești. S'au așteptat dela cei care au fost cruțați!

convins că fericirea și mulțumirea nu se poate ajunge numai prin mijloace materiale, că fără Dumnezeu nu se poate trăi, că dela El vine „toată darea cea bună și tot darul cel desăvârșit”, că numai Hristos Domnul, Stăpânul vieții, ne poate da „pâinea vieții” și „apa cea vie”, care se face isvor de viață veșnică. Către El își îndreaptă nădejdea mântuirii învățații și neînvățații, bogații și săracii, lucrătorii de orice fel, tinerii și bătrânii deopotrivă. Dela El cerșesc bolnavii și năpăstuiții tămăduire, dela El așteaptă țărani binecuvântarea holdelor, dela El așteptăm cu toții, muncitorii cu bratele ori cu mintea, liniștea și fericirea, înseninarea cugetelor întunecate, întărirea credinței și nădejdei, dela El implorăm atâtea inimi nemângăiate de pierderea celor dragi ai lor, atâția orfani și văduve îndoliate, balsamul tămăduitor, căci numai El este „doctorul trupurilor și al sufletelor”, căci „nu este alt nume sub soare în care să ne mântuim decât Iisus Hristos”.

Mântuitorul azi ca totdeauna este singurul liman de mântuire pentru toți cei ce aleargă la El cu încredere și iubire. El întinde mâna celor ce, ca odinioară Sf. Ap. Petru, sunt slabi în credință, și-i mântue în mijlocul valorilor păcatelor pe marea vieții. Chemare lui de odinioară: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi” (Mat. 11, 28) e mereu actuală și trebuie urmată de toți cei ce voesc să și mântuiască sufletul din focul cel veșnic.

Mântuitorul Hristos a venit în lume să întemeieze Impărăția lui Dumnezeu pe pământ pentru venirea căreia ne rugăm zilnic în rugăciunea „Tatăl nostru”. Această Impărăție nu se va putea înfăptui până nu se va restabili legătura fiiască între Dumnezeu și om, ruptă prin păcat până nu se va sălășlui în suflete „pacea lui Hristos” cu toate darurile Sale mântuitoare. Impărăția lui Dumnezeu nu e nici mâncare nici beutură, ci viață în Duh, viață după voia cea sfântă a lui Dumnezeu. Impărăția lui Dumnezeu nu se va putea coborî în lume decât numai prin oameni noi, renăscuți în Duh, prin creștini adevărați cu vorba și cu fapta, cari ascultă de porunca Mântuitorului: „Căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui, și toate celelalte se vor adăuga vouă” (Mat. 6, 33)...

— Părinți, cari aveți cu ce să vă hrăniți copiii, gândiți-vă la copiii altora cari rămân flămânzi pentru că n'a căzut ploaie la vreme!

— Gândiți-vă că ați îndura voi, ce îndură cei din regiunile bătute de secetă. Ce ați

Despre ce să predicăm ?

Dumneca leproșilor: DESPRE RECUNOȘTINȚĂ.

Sfânta Scriptură spune despre iubirea și suferința lui David față de regele Saul. David a adus biruință asupra Filistenilor prin învingerea lui Goliat. Lui Saul îi cânta din harfă ca să-l liniștească. Dar Saul era stăpânit de un duh rău, care-l îndemna să piardă pe David. Căutându-l să-l omoare, într-o noapte a dormit Saul fără să știe într-o peșteră cu David, iar acesta a tăiat o parte din haina lui Saul. Dimineața a plâns Saul, zicând: mai drept ești tu decât mine, că tu mi-ai dat mie bune, iar eu ți-am răsplătit rele (1 Regi 24, 18). Într-o clipă de seninătate a recunoscut și Saul că a răsplătit cu rău cele bune și căința lui ne învață, că orice binefacere, dela mai mici sau dela mai mari trebuie să deștepte în noi recunoștința.

Asa ne învață și Hristos Mântuitorul, întrebând: *Nu s'au găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât acesta de alt neam?* (Luca 17, 18). Ei trebuia să găsească în ei dragoste față de Dumnezeu, care este izvorul tuturor bunătăților. Ei ar fi trebuit să găsească în sufletele lor mulțumirea pentru marea binefacere că s'au curățit de lepră. Aceasta este recunoștința: să ne aducem aminte cu drag și cu mulțumire de binefacerile pe cari le-am primit.

Despre sfântul ierarh Nicolae s'a scris că își dădea silința să facă bine fără să-l știe cineva. Într-o noapte a aruncat o pungă de bani pe ferestra unui om scăpătat. Omul nu știa cine i-a dăruit banii, dar se ruga pentru binefăcătorul său. Binefăcătorul adevărat nu are trebuință de recunoștința celor pe cari i-a ajutat, dar e în firea noastră să fim recunoscători. Ar fi stricată firea în noi, dacă n'am ști să fim mulțumitori față de cei cari ne-au făcut un bine.

Recunoștința întărește legăturile de iubire dintre oameni. Un țigănuș trecea în fiecare zi pe la casa comerciantului din sat și întreba: aveți ceva de lucru? Dar era prea mic să poată lucra și negustorul îl trimetea să se joace cu fiul său care abia atunci învăța să umble. Înainte de plecare țigănușul primea o felie de pâine cu unt. Într-o seară de vară se făcu lumină peste sat; ardea casa negustorului. Toată lumea grăbea să dea o mână de ajutor. S'a ivit și țigănușul și alerga în toate colțurile curții, unde-i Petrică, unde-i Petrică? Petrică era fiul negustorului și rămăsese în pat în casa aprinsă. Țigănușul s'a repezit și peste găteva clipe a ieșit prin fum și prin flăcări, dar aducea pe Petrică în brațe. Negustorul i-a cuprins pe amândoi, i-a sărutat și i-a

înfrățit pentru totdeauna, căci a înfiat pe țigănuș. O binefacere aduce pe alta, o recunoștință altă recunoștință și oamenii se înfrățesc.

Câtă recunoștință li-se cuvine de exemplu învățătorilor noștri. Un profesor dela cea mai înaltă școală, în fiecare vară venea la părinții săi și cel dintâi drum îl făcea la învățătorul bătrân din sat: îi săruta mâna, apoi obrații. Domnule profesor, zicea bătrânul, nu-mi mai săruta mâna, că dumneata ești profesor universitar și eu nici n'am văzut universitatea. Profesorul însă i-a spus: Nici mama n'a umblat la școală, dar îi sărut mâna, căci mi-a dat viața, m'a crescut și m'a ferit în copilăria mea și de apă și de foc. Dumneata mi-ai dat cea dintâi lumină și noi, profesorii universitari, nu știm să punem atâta dragoste în lecțiile noastre, câtă ai pus dumneata când ne-ai învățat. Noi răsfoim cărți și biblioteci, călătorim, ca să știm învăța pe studenți. Dumneata ți-ai deschis inima și cu inima ne ai învățat. Mama mi-a rămas mamă și învățătorul meu mi-e și azi învățător, că tare aș vrea să iubesc pe studenți, cum ne iubeai dumneata pe noi când eram mici. Sătenii adunați în jurul lor, fără să-și dea seamă, erau ca într-o școală a recunoștinței și într-o jumătate de oră învățau mai mult decât alții în toți anii lor de școală.

Cei cari nu știu să fie recunoscători pentru binefacerile primite, sunt ca bolnavii cari s'au curățit de lepra din afară, dar le-a rămas o lepră urtă pe inimă, în sânge și în suflet. De aceea nu e mirare, că se scârbesc oamenii de ei. Primarul unui oraș s'a dus să vadă pe neputincioșii din casa săracilor. Acolo a găsit o bătrână, al cărui fiu era bine înstărit. Celelalte femei spuneau, că fiul nu vine nici măcar să vadă pe mama sa, nu-i dă nici o haină, nu-i aduce mâncare mai bună nici la sărbătorile mari, atâta doar, că plătește de mare silă taxa de întreținere. Bătrâna tăcea și plângea. Primarul s'a turburat și a zis: chiamă-l în judecată. Bătrâna însă a răspuns: Mai bine să mor de foame, decât să duc pe fiușul meu la lege. Primarul însă a adus acolo, aproape cu silă pe fiul și pe nora bătrânei și i-a muștrat: Maica voastră s'a trudit de te-a crescut, te-a dat la o meserie bună, iar azi vă iubește, de nu vrea să vă cheme în judecată. De-ar fi fost așa de fără suflet ca voi, ți-ar fi sucit gâtul când ai fost de trei zile. Dacă nu vă temeți de Dumnezeu, fie-vă rușine de neputincioșii aceștia din casa săracilor.

Izvorul tuturor binefacerilor, atotputernicul și milostivul Dumnezeu, n'are trebuință de mulțumirile, de recunoștința sau de rugăciunile noastre. Slava lui cea nemărginită nu poate să crească prin recunoștința noastră, dar nu poate fi nici împuștinată prin nerecunoștința noastră. Singuri

noi avem trebuință de rugăciunea, de mulțumirea, de recunoștința pe care o aducem lui Dumnezeu. Cu recunoștința față de Dumnezeu sufletul nostru se hrănește, crește, se întărește și se înfrumusețează. Fără ea sufletul trăiește de trăit, fiindcă-i nemuritor, dar se însălbățește. Cine nu știe să facă rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu pentru viață și sănătate, pentru minte și putere, pentru atâtea daruri văzute și nevăzute, cum ar ști să fie recunoscător față de părinți, de învățători, față de prieteni și vecini și peste tot față de atâția binefăcători cunoscuți și necunoscuți. Unul ca acesta rupe lanțul de iubire dintre oameni, se smulge dintre frați. căci cine nu vrea să fie fiu al Tatălui ceresc, nu va fi nici frate cu aproapele său.

Obișnuți-vă să mulțumiți cu toată iubirea și pentru lucrurile mărunte: pentru un creion împrumutat, pentru un pahar de apă, pentru căți-a ridicat cineva de jos batista scăpată. Mulțumiți cu toată dragostea și celor mai mari și celor de o vârstă, dar și celor mai mici. Aci e piatra de încercare. Sunt unii cari față de cei mari se linguesc, iar pe cei mici îi batjocuresc și când le fac vreun bine. Unii ca aceștia sunt mai răi decât nerecunoscătorii, fiindcă sunt stăpâniți de un duh rău, ca Saul. Fiți recunoscători față de învățătorii cari v'au învățat, mai ales față de părinți să nu înceteze recunoștința. Să nu fie zi fără rugăciune de mulțumire pentru binefacerile primite dela Dumnezeu. Faceți din recunoștință un lanț de iubire dela om la om, dela popor la popor și dela om la Dumnezeu.

* * *

In Dumineca lui Zaheu: DESPRE BOGĂȚIA NEDREAPTĂ.

În toate timpurile au fost unii cari s'au îmbogățit prin călcarea legilor. Războaiele au scos la iveală mai mulți, de s'au făcut o plagă, ca bolile ucigătoare din pricina murdăriei. În toate țările și-au dat legiuitorii silința să pună zăgaz îmbogățirii nelegiuite. S'au făcut legi aspre, dintre cari unele cuprindeau pedepse grele, până la pedeapsa cu moartea. Sunt și țări în cari toate legile erau făcute cu uși de scăpare pentru vinovați. Față de feluritele legi, sfânta Evanghelie cuprinde, ca într'un articol de lege, următoarele cuvinte ale unui îmbogățit: *Iar Zaheu stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor și de am răpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit* (Luca 19, 8).

Zaheu era îmbogățit prin nelegiuirile sale ca mai marele vameșilor. Mai era urât de popor și pentru faptul, că evreu fiind, a primit slujba de mai mare al vameșilor dela Romanii păgâni.

Se vede însă că nici el nu era împăcat cu conștiința. Prea marea bogăție adunată cum a adunat-o el, nu te lasă să dormi bine. Despre Iisus a primit ceva știri, că e făcător de minuni, că predică. Se frământa cu gândul: oare n'ar putea Iisus să facă minunea de a-l liniști și pe el, împăcându-l cu conștiința? A mers să-l vadă, iar când Iisus l-a așăruit, s'a grăbit să-l primească. Acasă turburarea i s'a făcut desăvârșită stând în fața făcătorului de minuni. Dar și minunea s'a întâmplat: jumătate din averea sa jertfă de mulțumire o dă săracilor, iar cealaltă va fi pentru despăgubiri. De față cu Iisus Hristos a înțeles și Zaheu, că milostenia, oricât ar fi de mare, nu poate să-i aducă liniște în conștiință și simțea, că jertfa nici nu e bine primită, câtă vreme mai dăinuiește nedreptatea și că păcatul nu poate fi iertat, până nu întoarce bunurile luate pe nedrept dela alții. E de înțeles, că Zaheu știa pe mulți pe cari i-a nedreptățit și acestora vrea să le întoarcă împătrit.

În Vechiul Testament găsim două legi la cari se gândea Zaheu. Una mai veche și care era pentru furtul obișnuit: De va fura cineva un bou, sau o oaie și le va junghia, sau le va vinde, să plătească cinci boi pentru un bou și patru oi pentru oaie (Ieșirea 22, 1). Altă lege mai târzie și care i se părea că a fost călcată de el sună așa: Dacă un bărbat sau o femeie va face vreun păcat față de un om și prin aceasta va păcătui împotriva Domnului și va fi vinovat sufletul acela, să și mărturisească păcatul ce a făcut și să întoarcă deplin aceea prin ce a păcătuit și să mai adauge la aceea a cincina parte și să dea aceluia, față de care a păcătuit (Numerii 5, 6-7). Să și fi adus oare Zaheu aminte de frumoasa întâmplare a prorocului Samuil? După ce Samuil a uns rege pe Saul, a chemat tot poporul în Galgala, ca să arate și regelui cum a păstorit el poporul și a zis Samuil: Iată-mă, mărturisiți asupra mea înaintea Domnului și a unsului lui, de am luat cuiva boul, de am luat cuiva asinul, de am obijduit pe cineva și de am strămtorat pe cineva, de am luat mită dela cineva și am închis ochii la judecata lui și vă voi despăgubi. Tot poporul a mărturisit într'un glas, că prorocul Samuil era cu mâini curate, că nu le-a făcut strămbătate, nici asuprire și că n'a luat dela nimeni nimic (1 Regi 12, 3-4).

Care îmbogățit peste fire ar putea să stea, ca Samuil, în fața lui Dumnezeu, a regelui și a poporului, spre a-și cere judecata? Știm că omul harnic și cumpătat poate să și câștige din truda sa cele de trebuință pentru traiul vieții. Poate să agonisească și pentru fiii săi, ca să le lase o oarecare moștenire. Avuții mari, cu palate, cu

mosii întinse, cu mari comori de scule de aur și de pietre scumpe nu poate agonisi pe cale dreaptă. Pentru avuțiile peste fire de mari, pe lângă o moștenire dreaptă, pe lângă un cumpăt și o sârguință trebuie să mai fie ceva și nelegiuit: furt dela singuratici sau din averile obșteti, strămbătate la socoteli, nelegiuirea de a scăde din plata lucrătorilor și alte năpăstuiiri.

Cum se roartă lumea față de bogățiile nedrepte? Scrie într-o carte în formă de povestire despre un lucrător, care din sărac ce era, prin tot felul de amănunțuri, în timpul întâiului războiu a toată lumea, s'a îmbogățit. Lua din plata lucrătorilor, însele statul pentru a cărui armată lucra. Indată după războiu și-a pus candidatura de deputat. Pe unii îi momea cu salarii mai bune, pe alții îi cumpăra cu bani, iar pe alții îi speria cu puterea sa cea mare. Poporul l-a ales deputat, iar el s'a folosit de prilejul acesta să scoată legi, cu ajutorul cărora să roască năpăstuii lucrătorii și el să se îmbogățească tot mai mult. Alegătorii stiau foarte bine că bogăția deputatului lor n'a fost adunată pe cale cinstită, dar îl ascultau ca vrăjiti de bogăția cea mare.

Căți Zehoi de acestia cunosc toate țările cari au fost țărțe în cele două mari războaie. În fața celor mai mulți îmbogățiti oamenii închid ochii. Avețile mari făcute prin nelegiuiri în toate țările au putere fermecătoare: de strălucirea averilor nu mai vezi fărădelegile îmbogățitului. Imbogățitul însuși îți pare tot mai frumos, mai învățat, mai înțelept și mai ales tot mai puternic.

Alții cer ca toți cei îmbogățiti peste măsura firească și prin strămbătate, să fie pedepsiți cu toată asprimea, chiar și cu moartea. Într-o țară din Anusul Europei un deputat a umblat printre cei cari l-au ales și în vorbirile tinute, tuna și fulgera împotriva celor îmbogățiti prin strămbătate și spunea: Vom duce în judecată, vom pedepsi, vom spânzura pe toți cari au făcut avuții din truda și din sudorile voastre. Atunci din mulțime l-a întrebât cineva: Dar mașinile dumneata, dar bogăția dumneata din ce s'au făcut? Urmarea a fost că nenorocitul din mulțime n'a mai ajuns acasă niciodată.

În unele țări s'au și întocmit legi aspre pentru pedepsirea celor îmbogățiti din năpăstuiiri. Câțiva îmbogățiti mai mărunți au și fost pedepsiți. Cei mari însă s'au știut strecura printre articolele legii.

Față de cei cari închid ochii ca vrăjiti de strălucirea averilor nedrepte, față de cei cari cer pedepsirea aspră a celor cu avuții nedrepte și față de legile printre cari se pot strecura marii năpăstuiitori, sfânta Evanghelie ne dă legea întocmită de un îmbogățit, de Zaher, mai marele

vamesilor. Legea aceasta cere, ca îmbogățitiți prin strămbătate să stea, ca Zaher, în fața lui Hristos Domnul și în fața poporului, să și mărturiseze nelegiuirile, să dea gubhească pe cei năpăstuiți și să aducă jertfă de mulțumire dând pentru cei săraci.

Cu fiecare avuție nedreaptă cădește un număr oarecare de nedreptăți. Pe fiecare năpăstuită din averea strămbă sunt lacrimile și sudoarea celor obișnuiți. Pe cât e de sfântă lacrima și sudoarea săracului, pe stăta e de greu blestemul ce se pune cu sudoarea și cu lacrima în peretii palatelor, în gheața moșiei întinse, în iuțitele lărgite, pe aurul solnicilor și pe fiecare bucată ce o duce năpăstuitorul la gură. Blestemul strigă și cer ca sângele lui Avul.

Dumnezeu însă, care n'a vrut nici moartea lui Cain, nu vrea moartea năpăstuitului, nu vrea nici moartea celor cu bogății nedrepte. Hristos Domnul, care a trecut prin Ierihon și a adus mântuire lui Zaher, cu grelele încercări ale războaielor și ale svârcolirilor de după războaie, trece prin fiecare oras și sat, ca să dea prilej tuturor Zehailor să și aleagă mântuirea ca Zaher.

Informatiuni

■ În editura Frățirii misionare „Procedura Sfintei Cruci” din Arad a apărut de curând cel de al patrulea număr din „Biblioteca Școlii de Duminecă”. Este piesa religioasă *Hazail* scrisă de Monahia Irina Lecca după nuyela lui J. Lemaitre: „Voyage du petit Hazail”. Scrisă cu mult sentiment religios, piesa ne înfățișează în cele două acte ale sale convertirea la creștinism a unei familii, sub influența binefăcătoare a purtării unui copil și a ultimilor întâmplări din viața pământească a Fiului lui Dumnezeu. În desfășorarea acțiunii sale, de altfel cât se poate de bine aleasă, piesa actualizează mai multe epizode din viața Mântuitorului, cari prin felul cum sunt redată te mișcă și te cuceresc. Piesa în general e foarte potrivită pentru întrunirile Școlii de Dumineca, pentru care fapt o recomandăm fraților preoți. Se poate comanda dela Editura Frăției de pe lângă Sf. Episcopie din Arad.

■ † Preotul Petru Partenie, fostul președinte al Asociației generale a Clerului ortodox din România, a trecut la cele veșnice înainte cu câteva săptămâni.

Dumnezeu să-l odihnească!

■ † Aurelia Maci născ. Cosma, soția preotului Dimitrie Maci din Căpruța, a încetat din

vieată în ziua de 27 Decembrie 1946, în vârstă de 63 ani. Înarmântarea regretatei dispărute a avut loc în ziua de 29 Decembrie 1946, fiind petrecută la locul de veci de către familie, preoții din jur și un mare număr de credincioși. Cuvântări funebreale au rostit preoții Câmpeanu din Bârzava și Neagota din Monorâștia. Corurile din Mocioni și Căpruța au dat răspunsurile funebreale.

Împărtășind durerea soțului și a familiei, rugăm pe Atotmilostivul Dumnezeu să-i facă odihnă veșnică în împărăția Sa.

Nr. 75/1947

Concurs

Se publică concurs *prin alegere, cu termen de 30 zile* pentru îndeplinirea parohiei Pădureni, protopopiatul Chișineu Criș.

VENITE

1. Sesiunea parohială, 32 jug. cad., via și două cănepiști.

2. Locuința în casa parohială, cu folosința supra edificatelor și a grădinei.

3. Birul și stolele legale.

4. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa primă*.

Preotul ales va plăti din al său toate impozitele după beneficiul său preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare (Certificatul dela Școala medie, absolutorul teologic și diploma de capacitate preoțească pentru parohii de clasa primă), adresate către Consiliul parohial din Pădureni, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Cei admiși la concurs de către Consiliul eparhial, cu prealabila învoire a protopopului tractual, se vor prezenta la Sf. Biserică din Pădureni, pentru a servi, cuvânta și cânta.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

1-3 Episcop.

Traian Cibian,

Cons. ref. eparhial.

Nr. 70/1947.

Se publică concurs *din oficiu, prin numire, pe termen de 30 zile* pentru îndeplinirea parohiei Cuied, protopopiatul Buteni.

Venite

1. Sesiunea parohială de 32 jug. cad.

2. Folosința casei parohiale.

3. Stolele și birul legal.

4. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa doua*.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, cu un scurt memoriu despre activitatea și datele personale, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

1-3 Episcop.

Traian Cibian

cons. ref. eparhial.

Nr. 77/1947.

Se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei Mișca II, protopopiatul Chișineu Criș, *prin alegere, cu termen de 30 zile*.

VENITE

1. Sesiunea parohială de 32 jug. cad.

2. Stolele și birul legal.

3. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa primă*.

Preotul ales va plăti din al său toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare (Certificatul dela școala medie, absolutorul teologic și diploma de Capacitate preoțească pentru parohii de clasa primă), adresate către Consiliul parohial din Mișca, se vor înainta Ven. Consiliu Eparhial.

Cei admiși la concurs se vor prezenta în sf. biserică, cu prealabila învoire a protopopului tractului, după primirea aprobării de candidare din partea Consiliului eparhial, pentru a servi, cuvânta, cânta și a face cunoștința credincioșilor.

Arad, din ședința Consiliului eparhial, ținută la 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

1-3 Episcop.

Traian Cibian,

cons. ref. eparhial.

Nr. 80/1947

Se publică concurs, *prin numire, cu termen de 15 zile* pentru îndeplinirea parohiilor:

1. *Arad - Ciala*, protopopiatul Arad, cu salarul dela Stat și stolele legale.

2. *Arad VIII*, cu salar dela Stat.

Parohiile sunt de clasa I urbană.

Cererile de concurs se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

1-2 Episcop.

Traian Cibian

consilier referent eparhial.

Nr. 79/1947.

Pentru îndeplinirea parohiei Bodrogul-Nou, protopopiatul Pecica, se publică concurs *din oficiu, prin numire, pe termen de 30 zile*.

VENITE:

1. Sesiunea parohială, 16 jug., pământ arabil
2. Folosința casei și a grădinei parohiale.
3. Stoleie legale.
4. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa primă*.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după beneficiul preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, dimpreună cu un scurt memoriu despre activitate și datele personale, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 9 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

1-3 Episcop,

Traian Cibian

cons. ref. eparhial.

Nr. 60/1947.

Comunicate

Tuturor protopopilor.

Valabilitatea carnetelor de călătorie pe C. F. R. s'a prelungit până la 31 Ianuarie 1947. Pentru anul viitor 1947, deci numai pe un an, se eliberează carnete noi, călătoriile fiind limitate la 12 pe an.

C. Preoți și cântăreții bisericești salarizați de Stat, vor înainta prin Oficiile protopopești, câte 2 fotografii, format mic, pentru fiecare persoană și ricipisa de plata taxei (cl. I. 12.000 lei, cl. II 9000 lei și cl. III 6000 lei).

Pe dosul fotografiei se va scrie *legibil* numele și localitatea persoanei, iar pe față semnătura.

Instrucțiunile pentru emiterea carnetelor le-am primit numai acum și cum Onor. Minister cere să le trimitem pe toate deodată, C. Preoți vor trimite Oficilor protopopești fotografiile și ricipisele până la data de 31 Ianuarie a. c. iar P. C. protopopi le vor trimite cu tablou alfabetic, până la 5 Februarie a. c.

Taxele carnetelor s'au majorat la sumele din acest comunicat, deci taxele comunicate protopopilor nu mai corepund.

Arad la 14 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

Episcop.

Traian Cibian,

cons. ref. eparhial.

Nr. 82/1947.

Aducem la cunoștința C. Preoți că părintele misionar Dr. Toma Gherasimescu a depus la Sf. Episcopie 250 exemplare din „Biblioteca Școalei de Duminecă” Nr. 2 pentru a fi distribuite bibliotecilor parohiale din Eparhie.

Nr. 1 din această bibliotecă P. C. Sa trimis prin poștă fiecărei parohii.

Aceste două exemplare sunt gratuite și vor fi trecute și catalogate între cărțile bibliotecii parohiale.

Credincioșii și membrii „Școalelor de Duminecă” cari doresc să aibe aceste broșuri (Nr. 1 și Nr. 2) din „Biblioteca Școalei de Duminecă” le vor primi dela Librăria Diecezană cu prețuri de 2500 respective 3000 lei exemplarul.

Conținutul lor cuprinde material prețios pentru programul săptămânal al Școalei de Duminecă Arad, la 13 Ianuarie 1947.

† ANDREI,

Episcop,

Ic. Stavr. Calus Turic

cons. ref. eparhial.

Nr. 4798-1946.

C. Preoți sunt invitați a aduce la cunoștința solicitanților de dispense pentru divorț, că cu începere dela 1 Ianuarie 1947, vor avea de plătit pentru imprimate suma de lei 20.000 (douăzeci mii), din cari 15.000 lei se va administra Cassierii Consiliului Eparhial din Arad, iar suma de lei 5000 va rămâne Oficiului protopopesc. Deodată cu întocmirea actelor se va administra și suma respectivă.

Arad, la 31 Decembrie 1946.

Consiliul eparhial

Declarațiile, pentru impunerea cu impozitul echivalent, se vor înainta Administrației Financiare până la 31 Ianuarie a. c.

Declarațiile vor fi timbrate cu Lei 200 (Două sute).

Arad la 15 Ianuarie 1947.

Consiliul Eparhial

A apărut!

A apărut!

Pr. GHEORGHE LIȚIU

Românii arădani
în frământările anilor 1849-50

cu o prefață de

Dr. Gh. Ciuhandu

Membru de onoare al Academiei Române

Răspândiți revista religioasă

„Calea Mântuirii”